

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinivs Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaqve omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Feria IV. Post Dominicam IV. quadragesimæ. Præteriens Iesus vidit
hominem cæcum à natiuitate. Ioan. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

FERIA IV. POST DOMINICAM
IV. quadragesimæ.

*Præteriens Iesus vidit hominem
cæcum à natiuitate.*

Ioan. 19.

Tobias, cap. 11. orbatuſ viſu per Ange-
lum reſtituitur ſelle piſceo, non
magis oculis, quam commodo. Cæcus
natus per Angelum Teſtamenti perſana-
tus ſputo luteo; quam ſel, plus oculis ini-
mico.

Circa quod factum nos

I. De obſcuratione animæ.

II. De cæco nato.

III. De cæco illuminato.

PARS I.

De obſcuratione animæ.

Ioannis Climaci vox eſt: Hæc prima cu-
ſta demonum, occidere animã. Nimirum
quo plus eum ludum faciant, deſpoli-
ent, præcipitent. 1. Vt Philiftæi, Iud. 16.
Samſonem excæcarunt; necarunt. 2. Vt
Nabuchodonofor, 4. Reg. 12. Sedechiæ,
Regi Iuda, erui iuſſit oculos. Sic dæmon.

Post excæcationem prohi in quas vo-
ragines ſit quam præceps impetus? Et ſic,
vt recte fieri putetur. 1. Pharaonis cæcita-
tem quis non obſtupescit? Exod. 6. & c. 16.
Vt & in mare rubrum inuadere non du-
bitaret. 2. Dauidis cæcitas quanta ruentis
in & adulterium & homicidium? 2. Reg.
11. 3. Salomonis ſpiſſior. Amoribus de-
mentatur verticordis, idololatriæ tami-
natur. 3. Re. 11. Vt duo eſſent in vno perin-
de: ſumma Sapientia, & par dementia.
Sed hæc ex ſe pſo; illa ex Deo.

Exemplũ. 4. Eliſæus, 4. Reg. 6. precibus occæcarat
miſſum in Iſrael exercitum Regis Syriæ.
Eum ducit in hoſilem urbem medi-
am; hicque viſum reſtituit. Videntes
vero ſe captos, terrore velut exanimæ

humi corruerunt. Sic dæmon animas
fascinat; per profana, per execranda o-
mnia ducit; demum vinctos dat, ma-
ſtatque orco.

Aegyptiæ tenebræ palpabiles quanta
in cæteris plaga fuerunt? Exod. 10. Maior
animæ cæcatio. Neque huic accidere
perniciſioſius quicquam poteſt; quam vt
ne hanc quidem vltimam calamitatem
ſuam videre queat. Quod eſt ipſa repro-
batio.

Hinc tam impenſe Dauid Pf. 42. Emitte
lucem tuam, & veritatem tuam. 1. Hoc ipſi
inerat boni; quod agnoſceret peccatum
ſuum vir videns paupertatem ſuam. 2. Vide-
bat idem populum, a deo que totum mû-
dum, qui ſedebat in tenebris; ideo orat
Emitte lucem; quæ dicat, Ioann. 9. Ego ſum
Lux mundi. Siue igitur lucem ſibi, ſiue &
vniuerſis orarit; hoc conſtat, ſuam ipſum
deploraſſe cæcitatē; qua nec quo iret,
ſciebat, ideo Pf. 140. Notam fac mihi viam,
in qua ambulem.

Quid, quod ad peccati ſuſcepti ſemel
tenebras, & ſuas affundat princeps tene-
brarum? Id vidi. Ioannes in Apoc. 16. vbi
Angelus phialas effundebat ſuper regnũ
beſtiæ; & ſtatim factum eſt regnum tenebro-
ſum; & alius diem reduxit. Ille Satanam;
hic Seruatorem designat. Is peccantium,
hic pœnitentium eſt Dux. Is hunc cæcum
tenebrabat; quem Ieſus reluminabat.

PARS II.

De cæco nato.

Hic cæcus natus eſt noſtri omnium
typus, qui in peccatis nati ſumus toti:
ſed in baptiſmo abluti, & illuminati, &
ſanctificati: ſic tamen, vt vel ſtrabi, vel
luſcioſi vel lippi multum caligemus. Na-
tinas vero tenebras vel inde eſtimare eſt:
quod animæ, extorres baptiſmi, conſor-
tes ſint tenebrarum limbi; vbi infantes
non

non baptizati arcentur à conspectu Dei, Nulla enim est communicatio lucis ad tenebras. 1. Nam ut anima, cuius præputium non fuerat circumcisum, debebatur de populo: ita illius, qui non baptizatur. Sunt et tenebræ peccati orig. plagæ; indicia satanicæ inuidiæ. 2. Vnde Eph. 2. Sumus natura filii iræ, deprauata. Hæc hereditas nostra, inde ex Adæ Rom. 9. in quo omnes peccauimus. Pl. 50. Et in peccatis concepit me mater mea. 3. Atque, ut Aug. ait: Non solum eius exemplo peccauerunt, sed omnes unus homo fuerunt: (addit S. Ambros.) quasi in massa. Anselmus. Quia quando ipse peccauit, omnes in illo erant, interpretatiue, aiunt Theologi. Nam ut nostrum cuiusque persona in eo; sic & voluntas erat. Utque ipsum Deus allocutus; ita nos in ipso. Quod si præsentem adfuisset, audissemusque mandati seruandi, violandique conditionem; perinde cum Adæ forte consensissemus in ipsam.

II. Hæretice igitur Pelagiani sic rationabantur: Non est voluntarium in infantibus; ergo nec originale peccatum. Hæreticum hoc: quia interpretatiuum adfuit voluntarium nostrum. Nec obstat istud Ezech. 18. Filius non portabit iniquitatem patris, actuale intellige. Nam hæc in agente ipso terminatur: at Fontis intoxicatio dimanauit in riuulos; Adæ in posteros.

1. Sicut cum Iob filij omnes vna in domo epularentur, hanc euertente vento, simul obruti sunt omnes, ita filij Dei nos in vno Adæ primogenito gustantes pomum, eandem omnes ruinam subiuiimus, serpente ipsum euertente. 2. Sicut diluuium omnes inuoluit, Gen. 6. præter Noen, & Arcam: ita peccatum orig. omnes, præter Iesum, & Matrem Iesum, Arcam sanctificationis eius. 3. Sicut in excidio Ierichuntino sola domus Raab claudis exors permansit, ceteræ equatæ solo:

Ios. 6. 4. Sicut ex Sodomitica deflagratione Loth cum familia ereptus fuit, Genes. 19. 5. Sicut, Giezi, 4. Reg. 5. ob Simoniz peccatum lepra Naaman adhaesit, & semini eius vsque in æternum: Ita Adæ ac porro semini, &c.

III. 1. Magna Christo patiente ecclesia. Simile. persistens obtinuit vniuersam: at maior Adæ peccante naturam humanam. II. laque tres tenuit non amplius horas: at hæc annis iam supra quinquies milenos sexcentis. Et tamen peccatum Nihil est, nam mera priuatio lucis, quam tot damna sequuntur. 2. Est lapillus, ad fragiles Adæ pedes deuolutus, ad ruinam tantæ statuæ humanæ comminuendæ. 3. Est pisciculus minimus; remora; par ingenti Centauro remorandæ, inque naufragium pertrahendæ.

4. Quid? non pateretur deliquium sol, quia octuagies est, quam terra, maior: nõ stellæ, quod à terra absint altius, quæ quæ terræ vmbra pertingere queat, & tamen illud Nihil pec. orig. deliquium pati ab visione Dei coegit, tot sanctos, tam diu? Nosque mortales obcæcatos hic tenebris inuoluit? Neque nunc videremus quicquam, ni verus Empyricus Iesus hominem cæcum natum illuminaret.

P A R S III.

De cæco illuminato.

I. Quid peccauit? Hic, an parentes eius, ut cæcus nasceretur? 1. Immittantur mala, ut manifestetur gloria Dei. Sic carceratus Ioseph; vulneratus Iob; cæcatus Tobias est. 2. Sæpe, ut vindicentur peccata vel propria, vel aliena. Nam Deus alieni peccati, Exod. 20. puniens peccata parentum in filios, vsque in tertiam, & quartam generationem. Sic posteritas Chami eius peccatum luit. Sic ex adulterio natus Dauid, mortuus

M m m m 3 tuus

Non fuit
tantum
personale.

Figura.

tus est. 2. Reg. 12. Sic leprosi posteri Giezi.

4. Reg. 5.

3. Et pro-
prii.

3. Est omnino peccatum nostrorum
causa malorum potissima. 1. Sic Genes.
& inundauit diluuium. Occisa septuagin-
ta millia hominum in Iuda. 2. Reg. 24.
Tempestas sauiit ob Ionam. ca. 2. Plaga
Aegypti debebantur peccato Pharaonis.
Exod. 8. &c. 2. Id agnouit Esthera, cap.
4. Peccauit in conspectu tuo: ideo traditi sumus
in manus inimicorum. Et Tobias cap. 3.
Quia non obediimus tibi, traditi sumus in di-
reptionem, & captiuitatem, & mortem. Et
Dan. 9. Propter peccata nostra, & iniquitates
patrum nostrorum, Ierusalem, & populus tuus
in opprobrium sunt omnibus per circuitum no-
strum.

Ceremo-
nia apro-
batur.

Nota ceremonias: Expuit in terram lu-
tum fecit ex sputo: liniuit super oculos eius &
dixit ei: vade & laua in natatoria Siloe.

I. nunc, haeretice, & Ritus contemnito sa-
cros.

II. Sed è luto quid lucis? An vt cæcum
id doceat: Noscet ipsum? Lutum es; terra
es: & quid supra te sapis?
Tecum habita, & moris quam sit tibi curta su-
pellex.

Memento homo, quia cinis es. Esto vir videns
paupertatem tuam. Sed inimicum oculis
lutum est. Et quidem haud minus, quam
fel Tobianum Tob. 11. Aut sal aquis ama-
ris inspersus dulcorandis ab Elisæo, 4.
Reg. 2.

Mortis me-
diatio A-
gnitioq; sui
illuminat.

Profecit tamen cæco lutum hoc cum
Christi sputo. Et tute in finem tuum in-
spice, vt diuerbium admonet; te lutum
inspice: hoc oculos collyrio perline: cre-
de, cernes continuo tuam fragilitatem,
vilitatem, vanitatem mundi, honorum,
opum, voluptatum. O salutare lutum!
Cæce, ex te remedium accipe.

Externa
iuuant.

III. Iam natatoria Siloe quid oculis
profecit? Et vero nec solum oculis plu-
rimum: sed totum hominem persana-

bat. 1. Illa nobis Sacramentâ designat,
externa symbola gratiæ internæ. 2. Mo-
net; aquis Naamanes à lepra mundari;
cæcis visum reddi, paralyticos curari,
iustis transitum dari: Aegyptios submer-
gi: Petras aquis inambulare: has Christis
Domini parere. Ad natatoriam igitur
conuolate rei, corui, & super niuem de-
albabimini.

Ad eam stat arbor plantata vitæ, Crux *Sed meritis Christi.*
Christi: 1. Vt illa paradisiaca verita non
prius mortem attulit Adæ, quam fructû
sumsit: ita hæc tunc sanitatem dabit, cum
ascenderis in palmam, & apprehenderis fru-
ctum eius.

2. Nec Probatrica sanabat, nisi immer-
sos in ipsam. In passionem Domini te in-
iice, & confanabere. Sacramentis vttere,
& salute perfrueris. 3. Non solum sanat
lutum, nec natatoria sola, sed illud Chri-
sti sputo, hæc iussu: Ita nihil ex nobis pos-
sumus; at omnia in Christo, qui nos con-
fortat. 4. Hinc monet, Luc. 9. Qui vult ve-
nire post me, & saluari abneget seipsum, nil ex
se valentem, & tollet crucem suam, quan-
tum de mea participare libuerit, comme-
morando, & patiando.

FERIA V. POST DOMINICAM
IV. Quadagesimæ.

Ibat Iesus in ciuitatem, que vocatur
Naim; & ecce, defunctus efferebatur fi-
lius vnicus matris sue.

Luc. 7.

Elias, 3. Reg. 17. Sareptam venit, viduæ
pauperculæ defunctum vnicum re-
suscitat, redditque matri lætabundæ. Sic
Iesus hic.

Nos

I. De honore sepultura.

II. De defuncto.

III. De adolescentis defuncti resuscitatio-
ne.

PARS